

CENTRĀLĀ MIKROFOTOKOPĒŠANAS UN DOKUMENTU
RESTAURĀCIJAS LABORATORIJA
2008. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

RĪGA
2009

1. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Iestādes juridiskais statuss un izveidošanas gads

Centrālā mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurācijas laboratorija (turpmāk – Laboratorija) ir tiešās pārvaldes iestāde, kas atrodas Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas (turpmāk – Ģenerāldirekcijas) pārvaldībā.

Tā izveidota 1989. gadā ar mērķi nodrošināt valsts arhīvu pasūtījumus dokumentu restaurācijā, informācijas saglabāšanā un veikt arhīvvides kvalitātes kontroli.

Laboratorija darbojas saskaņā ar likumu “Par arhīviem” un tās nolikumu; tai ir saistoši arī citi spēkā esošie likumi un normatīvie akti, kas reglamentē iestādes darbību.

Laboratorijas struktūru 2008.gadā veidoja vadība, Restaurācijas daļa ar Dokumentu restaurācijas un Dokumentu konservācijas sektoriem, Mikrofotokopēšanas daļa ar Mikrofilmēšanas un Digitalizācijas sektoriem, Finanšu grāmatvedības daļa un Tehniskais dienests.

1.2. Politikas jomas un darbības virzieni, par kuriem iestāde ir atbildīga

Laboratorija īsteno Kultūras ministrijas un Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas (Turpmāk - Ģenerāldirekcijas) noteikto valsts politiku arhīvu un Nacionālā dokumentārā mantojums saglabāšanas jomā. Saskaņā ar tās nolikumu (apstiprināts ar Latvijas Valsts arhīvu ģenerāldirektora 08.04. 1998. rīkojumu Nr. 62) Laboratorijai ir šādas funkcijas:

1. Nodrošināt valstij piederošo, valsts arhīvos uzkrāto dokumentu pārvaldīšanas iespējas, veicot dokumentu saglabāšanu un dokumentu nodrošinājuma un izmantošanas fonda veidošanu;
2. Izstrādāt normatīvo aktu projektus dokumentu saglabāšanas nodrošināšanai arhīvos;
3. Ieviest un pilnveidot arhīvu darba praksē starptautiski atzītās informācijas saglabāšanas tehnoloģijas;
4. Veikt Laboratorijas darbības un arhīvu dokumentu popularizēšanu, īstenojot projektus, kas saistīti ar sabiedriskām un kultūrvēsturiskām norisēm

1.3. Izmaiņas iestādes darbībā pārskata gada laikā

Projekta „Raduraksti” ietvaros Laboratorijā uzsākts jauns darba veids – lielformāta dokumentu mikrofilmēšana un digitalizācija, izmantojot hibrīdkameru.

Lai izpildītu Ministru kabineta 2008. gada 12. jūnija sēdes lēmumu (protokols nr. 39), kas nosaka, ka ministrijām valsts pamatbudžeta izdevumi jāsamazina par 5,91%, saskaņā ar likumu „Grozījumi likumā „Par valsts budžetu 2008. gadam”” un saskaņā ar Ģenerāldirekcijas 2008. gada 30. jūlija rīkojumu Nr. 66 „Par valsts arhīvu sistēmas iestāžu štata vienību skaitu”, ar 2. augstu samazināta viena štata vienība.

2. IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. Pārskata gada galvenās prioritātes

Lai nodrošinātu Laboratorijas funkciju izpildi tika veikti šādi uzdevumi:

- ◆ dokumentu nodrošinājuma un izmantošanas fonda veidošana (mikrofilmēšana, digitalizācija);
- ◆ dokumentu restaurācija un konservācija;
- ◆ arhīvvides kvalitātes kontrole;
- ◆ transporta pakalpojumu nodrošināšana arhīviem
- ◆ klientu pieprasījumu izpilde restaurācijā un mikrofotokopēšanā
- ◆ darbinieku kvalifikācijas celšana
- ◆ semināru organizēšana arhīvu, bibliotēku un muzeju restauratoriem un saglabāšanas speciālistiem. .

Saskaņā ar Ģenerāldirekcijas 05.12.2008. rīkojumu Nr. 78 un apstiprināto darba plānu 2008. gadā Laboratorijas darbības galvenās prioritātes bija:

1. Darbinieku motivācija - algu paaugstināšana, veselības apdrošināšana.
2. Dokumentu mikrofilmēšana un digitalizēšana, nodrošinot tiem pieeju tiešsaistē, izveidojot tiešsaistes avotu dzimtu vēstures pētīšanai (projekts „Raduraksti”).
3. Vienotas valsts arhīvu informācijas sistēmas ieviešana un uzturēšana
4. Finansēšanas plāna iedaļas par arhīvu sniegtajiem maksas pakalpojumiem izpilde.
5. Darbinieku izglītošana.

Par prioritāru izpildi ziņas sniegtas attiecīgajās Pārskata sadaļās – 3.2. Veiktie pasākumi personāla vadības pilnveidošanai, 2.5. Projekta „Raduraksti” realizācija, 2.3. VVAIS ieviešana 3. Budžeta informācija.

2.2. Rezultatīvo rādītāju un darbības rādītāju izpilde

2.2.1. Rezultatīvā rādītāja un galvenā darbības rādītāja izpilde

Laboratorijas darbs 2008.gadā tika veikts saskaņā ar Ministru kabineta 2006. gada 18. aprīļa rīkojumu Nr.264 apstiprinātajām politikas pamatnostādņēm „Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas 2006.-2015. gadam. Nacionāla valsts”, Rīcības plānu politikas pamatnostādņu īstenošanai, 2007. gada 21. augustā apstiprināto Kultūras ministrijas aktualizēto darbības stratēģiju 2007.–2009.gadam, Ģenerāldirekcijas 05.12.2008. rīkojumu Nr. 78.

Darba plāna apjomus skaitļos nosaka Ministru kabineta 17.12.2008. noteikumi Nr. 808 „Par rezultātu un to rezultatīvajiem rādītājiem 2008. gadam”, Ģenerāldirekcijas 19.12.2008. rīkojums Nr. 95 „Par 2008. gada rezultatīvajiem rādītājiem” un Laboratorijas darba plāns 2008.gadam (akceptēts ar Ģenerāldirekcijas 22.02.2008. rīkojumu Nr. 32 „Par CMDRL 2007. gada pārskatu un 2008. gada darba plānu).

Laboratorijas veiktais darbs nodrošināja valsts arhīvu sistēmas iestāžu rezultatīvā rādītāja „Nodrošināta dokumentārā mantojuma saglabāšana valsts arhīvos” izpildi.

Laboratorijas galveno darbības rezultātu izpilde atspoguļota 1. tabulā. Salīdzinot ar plānoto darbības rezultāts „Digitalizēto un mikrofilmēto dokumentu skaits (kadros)” ir izpildīts 100% apjomā.

Centrālās mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurācijas laboratorijas 2008. gada galveno darbības rezultātu izpilde

1. tabula

Darbības rezultāti	2008. gada plāns	Izpilde
Digitalizēto un mikrofilmēto dokumentu skaits (kadros):		
- mikrofilmēti (negatīvi)	310 000	283 734
- pozitīvu izgatavošana	600 000	607 622
- digitalizēti	810 000	808 742
kopā	1700 000	1700 098

2.2.2. Darbības rādītāju izpilde

0. Iekšējo normatīvo aktu un metodisko dokumentu izstrāde un ieviešana

Lai uzlabotu Laboratorijas darba kvalitāti un ārējo normatīvo aktu piemērošanai aktualizēti: Centrālās mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurācijas laboratorijas reglaments, daļu reglamenti un amatu apraksti, sagatavotas instrukcijas darbam ar jaunajām iekārtām

Restaurācijas darbu pilnveidošanai 2008. uzsākta Rokasgrāmatas izstrāde. Tajā tiks apskatītas tēmas: arhīva materiālu – papīrs, āda, pergaments, vasks (dokumenti, kartes, grāmatas, ādas iesējumi, vaska zīmogi, grafika) – pirms restaurācijas vizuālā un analītiskā izpēte, kā arī arhīva materiālu restaurācijas procesu metodikas. Pabeigtas sadaļas, kas padziļināti apskata jautājumus par papīru, līmēm, pirmsrestaurācijas vizuālo un analītisko izpēti un kultūras mantojuma tiesiskās aizsardzības aspektus. 2009. gadā darbs pie Rokasgrāmatas turpināsies

Pēc izskatīšanas MEK sēdē turpināts darbs pie Vadlīnijām papīra dokumentu fiziskā stāvokļa raksturošanai, ieviešot ieteiktos labojumus. Vadlīnijas pabeigtas 2009. gada janvārī.

Sagatavots rekomendāciju projekts par dokumentu ieviešanā izmantojamajiem materiāliem – 2009. gadā darbs tiks turpināts.

Nr. p.k.	Normatīvā, administratīvā, metodiskā dokumenta nosaukums	Izstrādes termiņš	Ieviešanas termiņš	Atbildīgais izpildītājs	Izstrādes un ieviešanas /iesniegšana s MEK datums	Piezīmes
Direktora apstiprināmie						
1.	Rokasgrāmata arhīva materiālu izpētei un restaurācijai: 2.tēma – pirmsrestaurācijas vizuālā un analītiskā izpēte	maijs	jūnijs	I.Rudzīte I.Šteingolde	jūnijs	
2.	Rokasgrāmata arhīva materiālu izpētei un restaurācijai: 1.tēma – kultūras mantojuma tiesiskās aizsardzības aspekti	jūnijs	septembris	I.Rudzīte, I.Šteingolde	septembris	

3.	Rokasgrāmata arhīva materiālu izpētei un restaurācijai: 3.tēma – materiāli (papīrs, līmes)	maijs	novembris	I.Šteingolde M. Sprūdža	novembris	
3.	Rekomendācijas dokumentu iesiešanai un sagatavošanai glabāšanai (projekts)	jūnijs	oktobris	M. Sprūdža		

03. Ārējo normatīvo aktu piemērošana

Nr. p.k.	Normatīvā, administratīvā, metodiskā dokumenta nosaukums, iekšējie lēmumi	Izstrādes termiņš	Ieviešanas termiņš	Atbildīgais izpildītājs	Izstrādes un ieviešanas datums	Piezīmes
1.	Rīcības plāns ugunsgrēka gadījumā (aktualizācija)	maijs	jūnijs	R. Bondarevskis		Tiks pabeigta 2009. gadā
2.	Civilās aizsardzības plāns (aktualizācija)	septembris	oktobris	R. Bondarevskis		

1. apakšprogramma "Dokumentu saglabāšanas nodrošināšana"

2008. gada Laboratorijas darbības rādītāji, kas atbilst 1. apakšprogrammai "Dokumentu saglabāšanas nodrošināšana" ir izpildīti (sk. 2. tabulu). Darbības rādītāju veido 17 pozīcijas, kas parāda Restaurācijas daļas un Mikrofotokopēšanas daļas reālo devumu – 2008 gadā. Plāna rādītāji vidēji ir izpildīti 105,5% apjomā.

Restaurācijas daļas darbības plānotie kvantitatīvie rādītāji salīdzinot ar 2007. gadu nav mainījušies. Restaurācijas darbā pēdējos gados arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta darba kvalitātei, tiek pielietotas jaunākās metodes, izmantoti kvalitatīvāki materiāli, tiek pilnveidota veikto darbu dokumentēšana un fotofiksācija.

1. att. Dokumenta fotofiksācija pirms restaurācijas

2.att. Dokumenta fotofiksācija pēc restaurācijas

Rādītājs „dokumentu restaurācija” izpildīts par 101 % pēc restaurēto lapu skaita, pilnībā pabeigtas 48 lietas, jo restaurējamās lietas bija biežākas kā parasti. Turpretī dokumentu konservācijā un iesiešanā lietas bija plānākas par plānoto, tādēļ plāns ir ievērojami pārsniegts pēc gl.v. skaita, bet ir 98% no plānotā pēc lapu skaita. Lielformāta dokumentu restaurācijā plānotais apjoms gl.v ziņā ievērojami pārsniegts, jo restaurējamās kartes bija mazāka izmēra nekā sākotnēji tika plānots.

Sniegtas konsultācijas LU bibliotēkai un ārlietu ministrijai par dokumentu saglabāšanas jautājumiem. Valsts tuberkulozes aģentūrā un A/S „Unistock” veikta vides kvalitātes pārbaude un sagatavoti ieteikumi tās uzlabošanai. Tika veikta Valsts Ārzemju muzeja eksponāta mikrobioloģiskā testēšana un muzeja vides kvalitātes pārbaude; kā arī sniegts atzinums par Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas arhīva telpām.

2008. gadā Ģenerāldirekcijas organizēto arhīva darba komplekso pārbaužu ietvaros veiktas arhīvvides kvalitātes pārbaudes un sagatavotas izziņas par dokumentu saglabāšanas nodrošināšanu Jelgavas un Rēzeknes zonālajā valsts arhīvā. Pārbaužu rezultāti rāda, ka arhīvi cenšas izpildīt pārbaudēs dotos norādījumus atbilstoši tiem piešķirtajiem finanšu resursiem.

Diemžēl Rēzeknes ZVA ilgstoši ir problēmas ar glabātavu vides kvalitātes nodrošināšanu ēkā Varoņu ielā, jo tās uzlabošanai pieciešams veikt speciālus pasākumus, kas saistīt ar ievērojamiem finanšu līdzekļiem.

Sakarā ar vienas mikrofilmēšanas iekārtas (B kameras) piespiedu dīkstāvi (izjuka lodīšu gultnis grāmatu pacelējgaldam un rezerves detaļas bija jāpasūta no Vācijas) no 19.06. līdz 28.07. nav sasniegti plānotie rādītāji dokumentu mikrofilmēšanā. Tā vietā veikta pozitīvu izgatavošana, tādēļ šis rādītājs ir pārsniegts.

Papildus tabulā atspoguļotajiem rādītājiem izgatavots foto dokumentu apzināšanas fonds 540 kadriem, izgatavotas 21 002 aploksnes un 29 130 elektrografiskās dokumentu kopijas

Papildus plānotajam izpildīts Latvenergo muzeja pasūtījumu par nodrošinājuma un izmantošanas kopiju izgatavošanu stikla negatīviem.

***Centrālā mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurācijas laboratorijas
1. apakšprogrammas "Dokumentu saglabāšanas nodrošināšana" darbības rādītāji un to
izpilde***

2. tabula

Nr. p.k.	Rādītāji	Mēr- vienība	Gada plāns	1.cet.	1. pusgadā	9 mēnešos	gadā
1	2	3	4	5	6	7	8
Dokumentu restaurācija un konservācija							
2.1.1.	Dokumentu restaurācija, t. sk. Zemesgrāmatu un baznīcas grāmatu restaurācija	<u>Lapas</u> gl. vien.	<u>14 000</u> 60	<u>3924</u> 9 (pabeigtas)	<u>7012</u> 17 (pabeigtas)	<u>11204</u> 33 (pabeigtas)	<u>14104</u> 48 (pabeigtas)
2.1.2.	Lielformāta dokumentu (karšu, plakātu) restaurācija	<u>m²</u> gl. vien.	<u>90</u> 30	<u>30,78</u> 35	<u>64</u> 90	<u>78</u> 98	<u>93</u> 129
2.1.3.	Grafikas restaurācija	Gl.vien.	30	7	7	18	30
2.1.4.	Vaska zīmogu restaurācija	Gab.	35	20	27	27	39

1	2	3	4	5	6	7	8
2.1.5.	Ādas iesējumu un pergamenta restaurācija	Gl.vien.	38	9	15	28	38
2.1.6.	Profilaktisko nestandarta kārbu izgatavošana	Gab.	30	5	8	24	31
2.1.7.	Dokumentu konservācija-remonts	<u>Lapas</u> gl. vien.	<u>75 000</u> 470	<u>18964</u> 192	<u>42394</u> 358	<u>59465</u> 402	<u>73608</u> 589
2.1.8.	Dokumentu iesiešana, t.sk. zemesgrāmatu, baznīcas grāmatu iesiešana	<u>Lapas</u> gl. vien	<u>90 000-110 000</u> 550	<u>24 437</u> 203	<u>47448</u> 369	<u>66927</u> 538	<u>88566</u> 673
2.1.9.	Vides un dokumentu mikrobioloģiskā testēšana, glabātavu mikroklimata kontrole	Glabātavas	50	10	25	37	50
Nodrošinājuma un izmantošanas fonda veidošana							
2.1.10.	Nodrošinājuma un izmantošanas fonda veidošana – dokumentu mikrofilmēšana	Kadri	300 000	75 068	150083	216 772	266794
2.1.11.	Mikrofilmu pozitīva izgatavošana -	Kadri	600 000	150 618	301 438	451 486	607 622
2.1.12.	Džeketu –mikrofilmu kabatiņu – izgatavošana	Kadri	300 000	75 001	150674	226 139	301 112
2.1.13.	Dokumentu nodrošinājuma fonda izgatavošana fotodokumentiem	Kadri	1002	248	522	522	1002
2.1.14.	Dokumentu izmantošanas fonda izgatavošana fotodokumentiem	Kadri	1002	248	522	522	1002
2.1.15.	Kontrolpozitīvu izgatavošana	Gab.	1002 + pēc pasūtītāju pieprasījuma	248	522	522	1002
2.1.16.	Dokumentu digitalizēšana klientu vajadzībām	Kadri	Pēc pasūtītāju pieprasījuma	11	38	95	99
2.1.17.	Mikrofilmu, mikrofišu digitalizēšana klientu vajadzībām	Kadri	Pēc pasūtītāju pieprasījuma	36	108	133	196

2.2.3. Transporta pakalpojumu u.c. atbalsta funkciju nodrošināšana arhīviem

2008. gadā Saimniecības dienesta darbu raksturojošais galvenais lielums ir veikto braucienu skaits: tika izpildīti 134 valsts arhīvu sistēmas iestāžu autotransporta pieprasījumi par 1160 braucieniem, t.sk. 79 iekšzemes komandējumi un 3 ārzemju komandējumi

Novembrī un decembrī tika veikta materiāli tehnisko resursu inventarizācija un ikgadējā autotransporta tehniskā apkope un apdrošināšana.

2008. gada martā tika veikta Tukuma ZVA Saldus rajona dokumentu saglabāšanas sektora dokumentu, plauktu, skapju u.c. inventārā pārvietošana no Saldus uz Tukumu.

2.3. Līdzdalība Vienotas valsts arhīvu informācijas sistēmas ieviešanā

Laboratorijas speciālisti atbilstoši savai kompetencei piedalījās Vienotas valsts arhīvu informācijas sistēmas ieviešanā: strādāja „Dokumentu saglabāšana” darba grupā pie nepieciešamo klasifikatoru izstrādes un veidlapu aktualizācijas, apmeklēja mācības un nodrošināja transportu braucieniem uz arhīviem Rīcības plān izpildei.

2.4. Informācija par pakalpojumiem:

Laboratorijas speciālisti savas kompetences ietvaros sniedz šādus maksas pakalpojumus juridiskām personām, kā arī fiziskām personām:

- dokumentu restaurācija un konservācija
- dokumentu kopiju izgatavošana (kopēšana, digitalizācija, mikrofilmēšana, fotografēšana u.c.)
- konsultācijas un lekcijas dokumentu saglabāšanas jautājumos
- vides kvalitātes testēšana

Viens no nozīmīgākajiem Laboratorijas sniegtajiem pakalpojumiem ir dokumentu kopiju izgatavošana arhīviem pēc to klientu pieprasījuma. 2008. gadā pēc jauno maksas pakalpojumu izcenojumu ieviešanas 2007. gadā nostabilizējies pieprasījums pēc fotokopiju izgatavošanas - izgatavotas 149 fotokopijas salīdzinot ar 2007. gadu, kad tika pasūtītas 180 kopijas un atkal pieaudzis pieprasījums pēc dokumentu digitalizācijas 28 dokumenti 2007. gadā un 99 dokumenti 2008. gadā. Nostabilizējies arī pieprasījums pēc cietajām un digitālajām kopijām no mikrofilmām, džeketiem un mikrofišām (2006. gadā - 199 kadri, 2007. gadā - 254, 2008. gadā - 196 kadri).

Klienti ar vien biežāk pasūta savu radnieku fotogrāfiju kopijas. Tā kā fotogrāfijas parasti ir no pasēm – neliela izmēra un ar bojājumiem, tad Laboratorija piedāvā veikt to digitālo restaurāciju.

3. un 4. att. Digitālā restaurācija – pases attēls pirms un pēc apstrādes

Realizēti arī vairāki sadarbības līgumi, tā piemēram A/s Latvenergo Enerģētikas muzejam – izgatavotas nodrošinājuma kopijas stikla plašu negatīviem -4555 gab.

Arvien pieprasītākas kļūst konsultācijas dokumentu saglabāšanas jautājumos. 2008. gadā sniegtas konsultācijas un/vai sagatavotas rekomendācijas dokumentu saglabāšanas jautājumos a/s Skonto būve, a/s Latvijas Gāzei, a/s Unistock, Ārlietu ministrijai, Valsts tuberkulozes aģentūrai un 3 privātpersonām. 4

Joprojām pieprasīta ir vides kvalitātes testēšana muzejiem un bibliotēkām, jo šādu pakalpojumu atbilstošā kvalitātē spēj sniegt tikai Laboratorijas speciālisti.

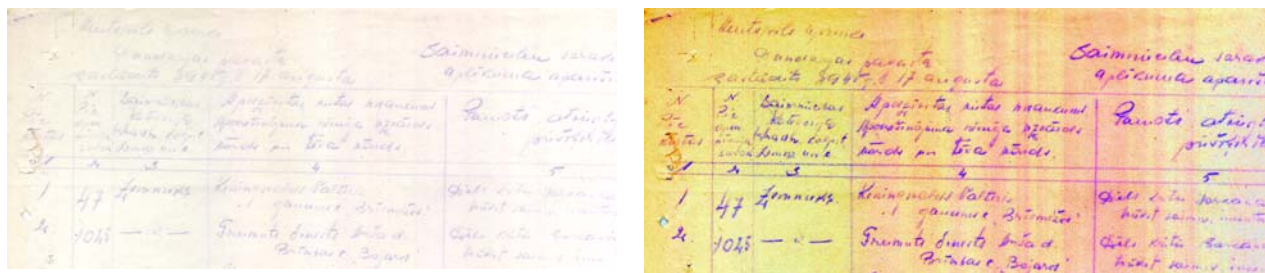
2.5. JPI projekta „Raduraksti” realizācija

Projekta mērķis ir izveidot tiešaistē pieejamu resursu dzimtas vēstures pētīšanai. Projektu "Raduraksti" īsteno Latvijas Valsts arhīvu ģenerāldirekcija (Ģenerāldirekcija), Latvijas Valsts vēstures arhīvs (LVVA) un Centrālā mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurācijas laboratorija (CMDRL).

2008. gadā projekta ietvaros turpināta dokumentu mikrofilmēšana (pabeigti Kurzemes un Vidzemes muižu dvēseļu revīziju saraksti, uzsākta mājas grāmatu mikrofilmēšana) un mikrofilmēti 283 734 kadri. Digitalizēti 800 260 mikrofilmu kadru (pabeigtas baznīcu grāmatas, uzsākti Viskrievijas tautas skaitīšanas materiāli).

2008. gadā Laboratorija projekta „Raduraksti” ietvaros uzsāka jaunu darba veidu – lielformāta dokumentu vienlaicīgu mikrofilmēšanu un digitalizāciju ar jauno iekārtu hibrīdkameru Pro Serv. 2008. gadā filmētas 16 940 un vienlaicīgi digitalizētas 8482 lielformāta lapas (1930to gadu zemes robežplāni). Digitalizēts ir mazāk nekā plānots, jo iekārta no 24.09.2008. -26.11.2008. atradās Vācijā garantijas remontā.

Projekta ietvaros sagatavota metodikas dziestošo tekstu digitalizācijai I. daļa.

5. un 6. att. Dziestošs teksts un pēc apstrādes

Lai uzlabotu dokumentu sagatavošanas kvalitāti dokumentu mikrofilmēšanai, piesaistītu projektam papildus darbiniekus mikrofilmu digitalizācijā un nodrošinātu iegādātās tehnikas apkopi noslēgti līgumi, šiem mērķiem iztērēti Ls 12 000 darba algā.

Projekta „Raduraksti” ietvaros mikrofilmēšanas un digitalizācijas materiālu iegādei organizēts iepirkums izmantojot cenu aptauju, līgums noslēgts uz 3 gadiem. Pārējie iepirkumi veikti ar paziņojuma metodi. Mikrofilmēšanas un restaurācijas materiālu (dokumentu sagatavošanai mikrofilmēšanai un digitalizācijai) iegādei iztērēti Ls 20 684

2.6. Darbības uzlabošanas pasākumi

Laboratorijas iekšējās kontroles sistēmas ir izveidotas un darbojās atbilstoši attiecīgiem normatīvajiem aktiem un pārvaldes lēmumiem.

Atbildīgās amatpersonas regulāri kontrolēja un izvērtēja darbības rezultātu un ģenerāldirekcijas doto uzdevumi izpildi.

Daba kvalitātes uzlabošanai atjaunota Restaurācijas padomes darbība. Padomes galvenie uzdevumi ir :

- veikt restaurējamo dokumentu analīzi arhīvos;

- lemt par restaurējamo dokumentu apstrādes darba gaitu un termiņiem;
- sniegt konsultācijas un izstrādāt ieteikumus par restaurēto dokumentu glabāšanu un izmantošanu;
- analizēt arhīvu fondu saglabātību un izstrādāt ieteikumus tās uzlabošanai;
- veikt restaurācijas kvalitātes izvērtēšanu un apstiprināt restaurācijas dokumentāciju ;
- akceptēt jauno restaurācijas metodiku un materiālu ieviešanu pēc to eksperimentālas pārbaudes;
- izsniegt raksturojumu – rekomendāciju restauratora kategorijas iegūšanai;
- organizēt seminārus un nodarbības darbinieku izglītošanas nolūkos

2.7. Dalība dažādās starpinstitūciju darba grupās

Laboratorijas speciālisti ir iesaistīti vairāku starpinstitūciju grupu darbā:

2.7.1. Kultūras ministrijas darba grupa masveida Papīra konservācijas centra izveidi (direktore I. Rudzīte).

2.7.2. UNESCO LNK programmas "Pasaules atmiņa" darba grupā UNESCO programmai (direktore I. Rudzīte).

2.7.3. Rīgas Domes Pieminekļu aģentūras Konsultatīvā padome (direktore I. Rudzīte)

2.7.4. Restaurācijas kvalitātes izvērtēšanas ekspertu padome pie Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas (direktore I. Rudzīte)

2.7.5. Eiropas Komisijas Arhīvu ekspertu darba grupa (direktora vietniece M. Sprūdža).

3. BUDŽETA INFORMĀCIJA

Pārskata gadā visi resursi tika saņemti un arī izlietoti atbilstoši paredzētajiem mērķiem un uzdevumiem programmā 21.00.00 "Kultūras mantojums"

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums Laboratorijā programmā 21.00.00 "Kultūras mantojums" (latos)

3. tabula

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2007.gadā (faktiskā izpilde)	2008. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	545 382	559 114	558 707
1.1.	dotācijas	541 984	548 114	548 114
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	3390	11 000	10 593
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	545 382	559 114	558 707
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	415 382	555 304	554 897
2.1.1.	subsīdijas un dotācijas, tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	-	-	-
2.1.2.	pārējie uzturēšanas izdevumi	415 382	555 304	554 897
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	130 000	3810	3810

Laboratorijas finansējumu budžeta programmā “Kultūras mantojums” veido divi ieņēmumu avoti :

- valsts dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem,
- pašu ieņēmumi par sniegtajiem maksas pakalpojumiem.

2008. gadā maksas pakalpojumi iekasēti 96 % apjomā un ieņēmumu bija par Ls 407 mazāk nekā bija plānots, attiecīgi ir samazināti izdevumi.

Esošā finansējuma ietvaros 100% ir realizētas visas Laboratorijas budžeta prioritātes, tai skaitā projektā *Raduraksti* apgūti Ls 35 576, bet projektā “„Nozares modernizācija un arhīva dokumentu pārņemšana apgūti Ls 5000..

4. PERSONĀLS

4.1. Personāla raksturojums

Laboratorijas darba plāna izpildi 1.pusgadā nodrošināja 59 strādājošie, t.sk. 4 ierēdņi; 2.pusgadā – 58 strādājošie, t.sk. 4 ierēdņi. 2008. gadā darbā tika pieņemti 10 strādājošie, bet atlaisti 9. Ziņas par personāla izglītību, sadalījumā pa vecuma un dzimuma grupām atrodamas 4. un 5. tabulā.

Personāla sadalījums pa vecuma un dzimuma grupām

4. tabula

Rādītājs	Sievietes	Vīrieši
-20-29 gadi	4	2
-30-39 gadi	6	1
-40-49 gadi	10	3
-50-59 gadi	12	4
-60-69gadi	6	2
-70gadi un vairāk	3	3
Kopā	41	15

Ziņas par personāla izglītību

5. tabula

Izglītības līmenis	Ierēdņu skaits		Darbinieku skaits	
	Ir ieguvuši	Turpina studijas	Ir ieguvuši	Turpina studijas
- doktora grāds				1
- maģistra grāds	2		2	
- bakalaura grāds			2	1
- līdz 1991.gadam iegūtā augstākā izglītība	2		4	
- otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība				
- pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība (koledžas izglītība)				1
- profesionālā vidējā izglītība			16	
- vidējā izglītība			28	

4.2. Veiktie pasākumi personāla vadības pilnveidošanai

2008. gada janvārī un februārī tika veikta kārtējā ierēdņu un pirmo reizi arī darbinieku ikgadējā darbības un tās rezultātu novērtēšana. Par 2007. gada darbu vērtējumu A saņēma 4 strādājošie, B – 44 un C-1.

Pamatojoties uz novērtēšanas rezultātiem noteiktas ierēdņu un darbinieku mācību vajadzības, un sagatavotais kopsavilkumu iesniegt ģenerāldirekcijā. Arī aktualizējot ierēdņu un darbinieku amatu aprakstus (marts-maijs) par pamatu ņemti novērtēšanas rezultāti, izmaiņas normatīvajos aktos, jaunie politikas plānošanas dokumenti.

Pārskata gadā ieviesta jaunā darba samaksas sistēma atbilstoši normatīvo aktu prasībām, izstrādāts štatū saraksts, pārskatītas darbinieku kvalifikācijas pakāpes, ņemot vērā ierēdņa, darbinieka darba izpildes ikgadējo novērtējumu. (janvāris). Nodrošināta Ministru kabineta 2004. gada 3. februāra noteikumu Nr. 62 "Noteikumi par vienoto darba samaksas uzskaites sistēmu no valsts budžeta finansējamās institūcijās" izpilde.

Gada laikā nodrošināta Ministru kabineta 2001. gada 13. marta noteikumu Nr. 126 "Noteikumi par valsts pārvaldes iestāžu, to funkciju, personāla un civildienesta attiecību izbeigušu personu vienādās uzskaites sistēmu" izpilde pilnā apjomā un 5 darba dienu laikā pēc attiecīgo izmaiņu izdarīšanas iesniegtas ziņas, par izmaiņām iepriekšējā mēnesī ziņas iesniegsim līdz katra nākošā mēneša 8. datumam.

Organizētas darbinieku kopsapulces par aktualizētajiem darba iekšējās kārtības noteikumiem, jaunajām veselības apdrošināšanas polisēm ar aprobežotības firmas ERGO pārstāvi, 2007. gada darba rezultātiem un paredzamajām izmaiņām 2008. gadā.

Liela nozīme ir darbinieku papildus motivēšanai. Veselības apdrošināšana, atvaļinājumu pabalsti, nelielas piemiņas veltes darba un dzīves jubilejā – tam visam bija pozitīva loma 2008. gada darba dzīves organizācijā.

4.3. Kvalifikācijas celšana

Personāla kvalifikācijas celšana tika veikta galvenokārt trijos virzienos:

- ◆ organizējot informatīvus semināru par jaunākajām tendencēm un atklājumiem dokumentu saglabāšanā reizi ceturksnī, piedaloties starptautiskās konferencēs, patstāvīgi studējot speciālo literatūru.
- ◆ gatavojot referātus un lekcijas.
- ◆ apmeklējot Valsts administrācijas skolas piedāvātos kursus, kā arī citus mācību centru piedāvātos pilnveides kursus finanšu, personālvadības un darba drošības jautājumos.

Kā nozīmīgākos kvalifikācijas celšanas pasākumus 2008. gadā var minēt:

- ◆ darbiniekiem organizēti 5 informatīvi semināri par papīru un līmēm, to pielietošanu restaurācijā, jaunākajām tendencēm restaurācijā un dokumentu saglabāšanā Eiropā, dokumentu saglabāšanas tiesiskajiem aspektiem, un arhīva materiālu restaurācijas pases noformēšana;
- ◆ dalība ar 3 referātiem 8. Baltijas restauratoru trianālē „Saglabāšana un konservācija 21. gs. – Zināšanas – Izaicinājumi – Attieksme”, Tallinā
- ◆ 3 speciālistu dalība XI Starptautiskais seminārā „Rokrakstu aprūpe un konservācija”, Dānijā
- ◆ M. Jēkabsona dalība Zīmogu un dokumentu restaurācijas un konservācijas meistardarbnīca Francijas Nacionālajā arhīvā
- ◆ organizēta individuāla jauno darbinieku apmācība piestiprinot tiem mentorus.

5. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Sabiedrības informēšanai par Laboratorijas darbu regulāri iesniegtas ziņas notikumu hronikai žurnālam “Latvijas Arhīvi” un sagatavots raksts, uzturēta savu mājas lapas sadaļa atbilstoši Ģenerāldirekcijas 21.11.2008. rīkojumam Nr. 74.

2008. gadā aktīvi veikts darbs sabiedrības informēšanā par Laboratoriju, restuārijas un konservācijas problēmām Latvijā un ārpus tās:

- ◆ pieredzes apmaiņas seminārā ar Zviedrijas valsts arhīvu mikrofotokopēšanas un digitalizācijas centra darbiniekiem (50) nolasīta lekcija par Laboratorijas darba organizāciju un sniegtajiem pakalpojumiem un organizēta ekskursija (septembris);
- ◆ pieredzes apmaiņas seminārā LVVA ar Čehijas arhīvistu biedrības pārstāvjiem nolasīta lekcija par Laboratorijas darba organizāciju un sniegtajiem pakalpojumiem (maijs)

Nozīmīgākais pasākums komunikācijā ar sabiedrību 2008. gadā ir lekciju cikls bibliotēku, arhīvu un muzeju speciālistiem „Preventīvā konservācija – 21.gadsimta prioritāte krājuma saglabāšanas darbā”, kas organizēts sadarbībā ar Latvijas Akadēmisko bibliotēku. Lekciju ciklu veidoja 4 semināri, kuros pavisam piedalījās vairāk kā simts dalībnieki, vidēji 40 dalībnieki katrā reizē. Semināru programmas, informācija par dalībniekiem un ilustratīvais materiāls apkopots 2 pielikumā.

8. att. Mirkli no semināra „Preventīvā konservācija – 21.gadsimta prioritāte krājuma saglabāšanas darbā”

2008. gadā sagatavotas arī vairākas publikācijas:

- Rudzīte Inta, Čakare Gunita, Gaismiņa Sarmīte. Conservation education and professional accreditation system – experience of Latvia // Preprints of the 8th Triennial Meeting for conservators of baltic States – 2008 –p 66 -78
- Šteingolde Inga, Sprūdža Māra. The research and preservation of the 20th century faded text documents in the archives of Latvia // Preprints of the 8th Triennial Meeting for conservators of baltic States – p 35– 39

- Māris Jēkabsons. .Some investigation during conservation of wax seals in Latvia// Preprints of the 8th Triennial Meeting for conservators of baltic States – 2008 – p. 105 -108
- Maris Jekabsons - The practice of seal conservation in Latvia // Oxford 2007 ICA Society of Archivists Seal Conservation Congress proceedings - <http://groups.ica.org/en/node/62>
- Sprūdža Māra. 16. Starptautiskais arhīvu kongress Kualalumpurā (Malaizija) // Lastvijas arhīvi : žurnāls. – 2008, Nr.4. – 168. lpp.

6. PLĀNI NĀKAMAJAM GADAM

6.1. 2009. gada darbības prioritātes:

1. Dokumentu mikrofilmēšana un digitalizēšana, nodrošinot tiem pieeju tiešsaistē, izveidojot tiešsaistes avotu dzimtu vēstures pētīšanai (projekts „Raduraksti”).
2. Finansēšanas plāna iedaļas par maksas pakalpojumiem izpilde.
3. Vienotas valsts arhīvu informācijas sistēmas ieviešana un uzturēšana
4. Darbinieku izglītošana.
5. Laboratorijas darba optimizācija un budžeta līdzekļu izlietošanas kontrole atbilstoši taupības režīmam valstī.

6.2. Laboratorijas galvenie darbības rādītāji:

- ◆ Izveidots nodrošinājuma un izmantošanas fonds (kadri)

- mikrofilmēti (negatīvi)	270 000
- pozitīvu izgatavošana	600 000
- digitalizēti)	450 000

Direktore

I. Rudzīte

29.01.2009.
M. Sprudza
7624393, mara.sprudza@arhivi.gov.lv

Ziņojums par arhīvu glabātavu arhīvvides un mikrobioloģiskajiem apsekojumiem 2008.gadā

Saskaņā ar CMDRL darba plānu 2008.gadam arhīvu glabātavu vides un mikrobioloģiskā testēšana tika veikta sekojošos arhīvos:

- Komplekso pārbaužu ietvaros tika apsekoti Jelgavas ZVA un Rēzeknes ZVA;
- Ikgadējā mikrobioloģiskā testēšana tika veikta KFFDA glabātavās;
- Uz pieprasījumu tika noteikts mikrobioloģiskais piesārņojums un veikta lietu dezinfekcija PDVA uzglabātajiem dokumentiem – pilsoņu pasēm un kartotēkai;
- Uz pieprasījumu noteikts mikrobioloģiskais piesārņojums un veikta lietu dezinfekcija LVVA dokumentiem;
- Uz pieprasījumu noteikts mikrobioloģiskais piesārņojums un veikta lietu dezinfekcija Arhīvu bibliotēkā uzglabātajiem dokumentiem – bībelēm.

1. Jelgavas ZVA un Rēzeknes ZVA komplekso pārbaužu rezultāti un to salīdzinājums (2006.g-2008.g)
  - 1.1. Jelgavas ZVA kopējās mikrobioloģiskās ainas noteikšanai tika apsekotas 7 telpas un paņemti 14 analīžu paraugi no dokumentiem, plauktiem, palodzēm un citām virsmām, kā arī gaisa analīžu paraugi. Salīdzinot analīžu rezultātus 2006. un 2008. gadā var secināt, ka, gan kvalitatīvi, gan kvantitatīvi virsmu un gaisa piesārņojums ir palielinājies, taču nav pārsniedzis pieļaujamo normu robežu. Analīžu rezultāti – konstatētās pelējuma sēņu ģintis un to skaits- liecina, ka kopumā mikrobioloģiskais un sanitāri higiēniskais stāvoklis Jelgavas ZVA glabātavās ir apmierinošs un ievērojot rekomendācijas un nodrošinot normas, kas noteiktas arhīvu dokumentu saglabāšanas noteikumos, telpās ilglaicīgi var tikt uzglabāti dokumenti.
  - 1.2. Rēzeknes ZVA kopējās mikrobioloģiskās ainas noteikšanai tika apsekotas 11 telpas divās ēkās un paņemti 26 analīžu paraugi no virsmām un gaisa. Līdzīgi kā Jelgavas ZVA, lai arī virsmu mikrobioloģiskais piesārņojums ar pelējuma sēņu sporām ir palielinājies, Dārzu ielā 7a tas atbilst normatīvajiem rādītājiem un tikai neievērojot sanitāri – higiēniskos pasākumus glabātavās, pieļaujot kritiskas mikroklimata izmaiņas, bioloģiskie aģenti – pelējuma sēnes var izraisīt materiālu biodegradācijas draudus. Salīdzinot ar 2006.gada rezultātiem, gaisa mikrobioloģiskais piesārņojums glabātavās ir samazinājies. Preventīvās un mikrobioloģiskās apsekošanas rezultātā secināts, ka ēkas Varoņu ielā glabātavas nav piemērotas dokumentu uzglabāšanai, paaugstinātais mitrums un pilsētas ūdens noteces sistēmas nepilnības rada nelabvēlīgu mikroklimatu un biodegradācijas draudus arhīva materiāliem.
2. KFFDA vides un mikrobioloģiskā fona kontroles rezultāti un to salīdzinājums (2006.g.-2008.g.)
  - 2.1. Kopējās mikrobioloģiskās ainas noteikšanai KFFDA tika apsekotas 10 glabātavas un paņemti 20 analīžu paraugi no virsmām un gaisa, kā arī 8 analīžu paraugi no fondiem – LVA mikrofilmām un Erenpreisa un Maurupa privātajiem fondiem, kas tika nodoti uzglabāšanai KFFDA. Analīžu rezultāti parāda, ka salīdzinājumā ar 2006. gadu glabātavās mikrobioloģiskais piesārņojums kvantitatīvi ir samazinājies – vairumā glabātavu mikroskopisko sēņu sporas uz virsmām un gaisā nav konstatētas, kas liecina par vides un mikrobioloģiskā fona uzlabošanos un glabātavu atbilstību ilglaicīgai kino, fono un foto dokumentu uzglabāšanai. Uz LVA fonda lietām mikrobioloģiskais

piesārņojums ir normas robežās un vairumā analīžu paraugos nav konstatēts, taču uz privātajiem fondiem ir konstatēts mikrobioloģiskais piesārņojums, kas var apdraudēt un inficēt citus arhīva materiālus.

3. PDVA, LVVA un Arhīvu bibliotēkas dokumentu mikrobioloģiskā testēšana un dezinfekcija.
  - 3.1. Atsaucoties uz PDVA pieprasījumu tika veikta arhīva lietu – pilsoņu pasu un kartotēku mikrobioloģiskā testēšana – no objektiem paņemti 6 analīžu paraugi. Preventīvās apsekošanas rezultātā uz objektiem konstatētas biodegradācijas pazīmes – bioloģiskas dabas apsūbējums, aplikums un apaugums, objektu lapas salīmējušās blokos, piemīt pelējumam raksturīga smarža. Analīžu paraugos konstatētas bīstamas papīra materiāliem pelējuma sēnes – pieļaujamo normu rezultāti pārsniedza gan kvalitatīvi, gan kvantitatīvi, tādējādi, restaurācijas un konservācijas procesā tika pielietota agresīvā dezinfekcijas metode. PDVA lietas tika dezinficētas ar fumigācijas metodi – dezinfekcijas kamerā tās tika ievietotas formaldehīda tvaikos, pēc dezinfekcijas – vēdinātas.
  - 3.2. Analīžu rezultāti no LVVA dokumentiem – F 1312 (6 lietas), F 1684 (2 lietas), F 2942 (3 lietas), F 2110 (1 lieta), F 1673 (1lieta)- liecina, ka virsmu mikrobioloģiskais piesārņojums ir ārpus normas robežām un pārsniedz pieļaujamo 6-10 reizes. Lietas tika dezinficētas ar fumigācijas metodi – dezinfekcijas kamerā tās tika ievietotas formaldehīda tvaikos, pēc dezinfekcijas – vēdinātas.
  - 3.3. Mikrobioloģiskais piesārņojums uz Arhīva bibliotēkas iesējumiem – bībelēm pārsniedza pieļaujamo normu 2-3 reizes. Iesējumus dezinficēja ar fumigācijas metodi – dezinfekcijas kamerā tos ievietoja formaldehīda tvaikos, pēc dezinfekcijas – vēdināja.

CMDRL bioķīmiķe

R. Daukste

Lekciju cikls
„Preventīvā konservācija – 21.gadsimta prioritāte
krājuma saglabāšanas darbā”

Programmas

Preventīvā konservācija – 21.gadsimta
prioritāte krājuma saglabāšanas darbā

Seminārs bibliotēku, arhīvu, muzeju saglabāšanas darba un konservācijas
speciālistiem

Organizatori: Latvijas Akadēmiskā bibliotēka,
Valsts arhīvu sistēmas Centrālā mikrofotokopēšanas un
dokumentu restaurācijas laboratorija

Semināra laiks: 2008.gada 4.aprīlis

Norises vieta: Latvijas Akadēmiskā bibliotēka
Rūpniecības ielā 10, Rīgā, LV-1255

Semināra programma

- 12.00 – 12.30 Dalībnieku reģistrācija un brīvbridis kafijai
- 12.30 – 13.30 Preventīvā konservācija un materiāla novecošanas iekšējie faktori.
Mārcis Dzenis, Rīgas Tehniskā universitāte, asociētais profesors,
inženierzinātņu doktors /I daļa/
- 13.30 – 14.30 Nacionālā Vēstures muzeja krājuma saglabāšanas darba prakse.
Sarmīte Gaismiņa, Nacionālā Vēstures muzeja direktora vietniece
saglabāšanas darbā
- 14.30 – 15.00 Brīvbridis kafijai
- 15.00 – 16.00 Preventīvā konservācija un materiāla novecošanas iekšējie faktori.
Mārcis Dzenis, Rīgas Tehniskā universitāte, asociētais profesors,
inženierzinātņu doktors /II daļa/
- 16.00 – 17.00 Gaisa piesārņojuma ietekme papīra saglabāšanā.
Māra Sprūdža, Centrālās mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurā-
cijas laboratorijas direktora vietniece, inženierzinātņu maģistrs
- Kontakttālruni: Jānis Ezers 67106255
29549165
Inta Rudzīte 67615266
29285541

„Dari, cik maz vien iespējams,
bet tik labi, cik vien iespējams”
Restauratora 3.bauslis

Preventīvā konservācija – 21.gadsimta prioritāte krājuma saglabāšanas darbā

Seminārs bibliotēku, arhīvu, muzeju, saglabāšanas darba un konservācijas
speciālistiem

Organizatori: Latvijas Akadēmiskā bibliotēka,
Valsts arhīvu sistēmas Centrālā mikrofotokopēšanas un
dokumentu restaurācijas laboratorija

Semināra laiks: 2008. gada 29. maijs

Norises vieta: Latvijas Akadēmiskā bibliotēka
Rūpniecības ielā 10, Rīgā, LV-1255

Semināra programma

12.00 – 12.30 Dalībnieku reģistrācija un brīvbridis kafijai

12.30 – 13.30 Pelējuma sēnes, to ietekme krājuma saglabāšanā. Preventīvie pasākumi. Renāte Daukste, Centrālās mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurācijas laboratorijas bioķīmiķe, dabas zinātņu maģistrs bioloģijā

13.30 – 14.30 Informācija par semināru „Rokrakstu aprūpe un restaurācija” Kopenhāgenā un par 8. Baltijas valstu restauratoru triennāli Tallinā. Stāsta semināra un konferences dalībnieki no Akadēmiskās bibliotēkas un Centrālās mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurācijas laboratorijas

14.30 – 15.00 Brīvbridis kafijai

15.00 – 16.00 Preventīvā konservācija un materiāla novecošanas iekšējie faktori (papīrs, āda, pergaments). Mārcis Dzenis, Rīgas Tehniskā universitāte, asociētais profesors, inženierzinātņu doktors

16.00 – 17.00 Latvijas Nacionālās bibliotēkas krājuma saglabāšanas darba prakse. Rudīte Kalniņa, LNB Restaurācijas un digitalizācijas nodaļas vadītāja, ķīmijas zinātņu doktore

Kontakttālruni: Jānis Ezers 67106255
29549165
Inta Rudzīte 67615266
29285541

„Dari, cik maz vien iespējams,
bet tik labi, cik vien iespējams”
Restauratora 3.bauslis

Preventīvā konservācija – 21.gadsimta prioritāte krājuma saglabāšanas darbā

Seminārs bibliotēku, arhīvu, muzeju saglabāšanas darba un konservācijas
speciālistiem

Organizatori: Latvijas Akadēmiskā bibliotēka,
Valsts arhīvu sistēmas Centrālā mikrofotokopēšanas un
dokumentu restaurācijas laboratorija

Semināra laiks: 2008.gada 9. oktobris

Norises vieta: Latvijas Akadēmiskā bibliotēka
Rūpniecības ielā 10, Rīgā, LV-1255

Semināra programma

12.00 – 12.30 Dalībnieku reģistrācija un brīvbrīdis kafijai

12.30 – 13.30 Ieskats 2008. gada vispasaules arhīvistu kongresa materiālos:
preventīvās saglabāšanas teorija, tās praktiskais pielietojums.
Māra Sprūdža, Centrālās mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurā-
cijas laboratorijas direktora vietiece, inženierzinātņu maģistre.

13.30 – 14.30 Papīra izgatavošanā un restaurācijā lietoto adhezīvu (līmvielu)
raksturojums. Inga Šteingolde, Centrālās mikrofotokopēšanas un
dokumentu restaurācijas laboratorijas Dokumentu restaurācijas sektora
vadītāja, inženieru zinātņu maģistre.

14.30 – 15.00 Brīvbrīdis kafijai

15.00 – 16.00 Restaurātoru apmācības un kvalifikācijas vērtēšanas sistēma Latvijā.
Inta Rudzīte, Centrālās mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurā-
cijas laboratorijas direktore, restaurators – eksperts.

16.00 – 17.00 Nacionālā Mākslas muzeja krājuma saglabāšana darba prakse. Velga
Opule, Nacionālā Mākslas muzeja Restaurācijas daļas vadītāja,
restauratore – meistare.

Kontakttālruni: Jānis Ezers 67106255
29549165
Inta Rudzīte 67615266
29285541

„Dari, cik maz vien iespējams,
bet tik labi, cik vien iespējams”
Restauratora 3.bauslis

**Preventīvā konservācija – 21.gadsimta
prioritāte krājuma saglabāšanas darbā**

Seminārs bibliotēku, arhīvu, muzeju saglabāšanas darba un konservācijas
speciālistiem

Organizatori: Latvijas Akadēmiskā bibliotēka,
Valsts arhīvu sistēmas Centrālā mikrofotokopēšanas un
dokumentu restaurācijas laboratorija

Semināra laiks: 2008.gada 11. decembris

Norises vieta: Latvijas Akadēmiskā bibliotēka
Rūpniecības ielā 10, Rīgā, LV-1255

Semināra programma

12.00 – 12.30 Dalībnieku reģistrācija un brīvbridis kafijai

12.30 – 13.30 Pasaules atmiņa – informācijas un kultūras mantojuma saglabāšanas
programma.
Andris Vilks, Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors, sociālo zinātņu
maģistrs

13.30 – 14.30 Desmit vecāko latviešu grāmatu papīra šķiedru pētījums.
Ļubova Beļkova, Koksnes Ķīmijas institūta vadošā pētniece,
ķīmijas zinātņu doktore

14.30 – 15.00 Brīvbridis kafijai

15.00 – 15.45 Materiālu vecēšana un preventīvā konservācija – kopsavilkums.
Mārcis Dzenis, Rīgas Tehniskā universitātes asociētais profesors,
inženierzinātņu doktors

15.45 – 16.45 Nacionālā dokumentārā mantojuma saglabāšanas prakse valsts arhīvos.
Māra Sprūdža, Centrālās mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurā-
cijas laboratorijas direktora vietniece, inženierzinātņu maģistre

16-45 - 17.00 2008. mācību gada semināra noslēguma vārdi.
Inta Rudzīte, Centrālās mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurā-
cijas laboratorijas direktore, restaurators – eksperts

Kontaktālrūni: Jānis Ezers 67106255
29549165
Inta Rudzīte 67615266
29285541

Dalībnieki:

2008.gada 4.aprīlī

Latvijas Akadēmiskā bibliotēka	- 11 dalībnieki
Centrālā mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurācijas laboratorija	- 6 dalībnieki
Latvijas Medicīnas bibliotēka	- 2 dalībnieki
Rīgas Stradiņa Universitātes bibliotēka	- 2 dalībnieki
Latvijas Okupācijas muzejs	- 2 dalībnieki
Ārzemju mākslas muzejs	- 2 dalībnieki
Valsts arhīvu ģenerāldirekcija	- 2 dalībnieki
Rīgas Tehniskā universitāte	- 1 dalībnieks
Latvijas Nacionālā bibliotēka	- 2 dalībnieki
Latvijas Nacionālais valsts mākslas muzejs	- 1 dalībnieks

2008.gada 29.maijā

Latvijas Akadēmiskā bibliotēka	- 9 dalībnieki
Centrālā mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurācijas laboratorija	- 5 dalībnieki
Latvijas Valsts vēstures arhīvs	- 1 dalībnieks
Latvijas Valsts arhīvs	- 1 dalībnieks
Cēsu zonālais valsts arhīvs	- 1 dalībnieks
Valsts arhīvu ģenerāldirekcija	- 2 dalībnieki
Jēkabpils zonālais valsts arhīvs	- 1 dalībnieks
AS „Grindeks” bibliotēka	- 1 dalībnieks
Ventspils zonālais valsts arhīvs	- 1 dalībnieks
Siguldas zonālais valsts arhīvs	- 1 dalībnieks
Tukuma zonālais valsts arhīvs	- 1 dalībnieks
Daugavpils zonālais valsts arhīvs	- 1 dalībnieks
Alūksnes zonālais valsts arhīvs	- 1 dalībnieks
Latvijas Nacionālā bibliotēka	- 4 dalībnieki
Rīgas Vēstures un kuģniecības muzejs	- 4 dalībnieki
Medicīnas vēstures muzejs	- 2 dalībnieki
Latvijas Universitātes bibliotēka	- 1 dalībnieks
Latvijas Okupācijas muzejs	- 2 dalībnieki
Misiņa bibliotēka	- 1 dalībnieks
Latvijas Nacionālais mākslas muzejs	- 1 dalībnieks
Rīgas Tehniskā universitāte	- 1 dalībnieks
Latvijas Medicīnas bibliotēka	- 2 dalībnieki

2008.gada 9.oktobrī

Latvijas Akadēmiskā bibliotēka	- 10 dalībnieki
Centrālā mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurācijas laboratorija	- 6 dalībnieki
Valsts arhīvu ģenerāldirekcija	- 2 dalībnieki
Latvijas valsts arhīvs	- 1 dalībnieks

Latvijas Valsts vēstures arhīvs	- 1 dalībnieks
Tukuma muzejs	- 1 dalībnieks
Latvijas Universitātes bibliotēka	- 1 dalībnieks
Valmieras bibliotēka	- 1 dalībnieks
Valmieras zonālais valsts arhīvs	- 1 dalībnieks
Alūksnes zonālais valsts arhīvs	- 1 dalībnieks
Jēkabpils zonālais valsts arhīvs	- 1 dalībnieks
Tukuma zonālais valsts arhīvs	- 2 dalībnieki
Ventspils zonālais valsts arhīvs	- 2 dalībnieki
Ārzemju mākslas muzejs	- 1 dalībnieks
Ģ.Eliasa Jelgavas vēstures un mākslas muzejs	- 1 dalībnieks
Latvijas Okupācijas muzejs	- 2 dalībnieki
Latvijas Nacionālā bibliotēka	- 4 dalībnieki
Latvijas Nacionālais mākslas muzejs	- 2 dalībnieki
Rīgas Tehniskā universitāte	- 1 dalībnieks

2008.gada 11.decembrī

Latvijas Akadēmiskā bibliotēka	- 20 dalībnieki
Centrālā mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurācijas laboratorija	- 8 dalībnieki
Valsts arhīvu ģenerāldirekcija	- 2 dalībnieki
LR Ārlietu ministrija	- 3 dalībnieki
Rīgas Vēstures un kuģniecības muzejs	- 1 dalībnieks
Cēsu zonālais valsts arhīvs	- 1 dalībnieks
Liepājas zonālais valsts arhīvs	- 1 dalībnieks
Tukuma zonālais valsts arhīvs	- 1 dalībnieks
Jēkabpils zonālais valsts arhīvs	- 1 dalībnieks
LV Koksnes ķīmijas institūts	- 1 dalībnieks
LAB Misiņa bibliotēka	- 2 dalībnieki
Jelgavas valsts mākslas muzejs	- 1 dalībnieks
Ventspils zonālais valsts arhīvs	- 2 dalībnieki
Latvijas Valsts vēstures arhīvs	- 1 dalībnieks
Tukuma muzejs	- 1 dalībnieks
Latvijas okupācijas muzejs	- 2 dalībnieki
Latvijas Nacionālā bibliotēka	- 6 dalībnieki
Ārzemju mākslas muzejs	- 1 dalībnieks
Rīgas Tehniskā universitāte	- 1 dalībnieks

